

Absztrakt

Szakedolgozatom a gyógyszerértári informatika biztonsági, valamint adatvédelmi kérdéseivel foglalkozik.

Manapság egy egészségügyi intézmény, így egy gyógyszerértár élete is elképzelhetetlen informatikai rendszer, számítógépes hálózat nélkül. Tény, hogy a papíralapú dokumentáció háttérbeszorulásával az ügyintézés felgyorsult és nagyban megkönnyítette a gyógyszerértári alkalmazottak munkáját, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni az ezzel járó tévedési lehetőségeket, valamint adatvédelmi kérdéseket. Abból indultam ki, hogy valószínűleg valamennyi patikában korszerű gépekkel és szoftverekkel dolgoznak, amelyek igyekeznek a gyógyszerértári dolgozók munkáját végigkövetve biztonságos gyógyszerkiadást biztosítani. Feltettem azonban a kérdéseket:

— Lehetnek-e gyenge pontjai a rendszernek? Veszélybe kerülhet-e bárhol a beteg biztonságos gyógyszerelése?

— Lehet-e javítani a jelenlegi programokon és még inkább kizárni a lehetőségét annak, hogy az expediálást végző személy hibát kövessen el?

A gyógyszerértári informatikával kapcsolatban további kérdések vetődtek fel bennem:

— Milyen adatokat tárolnak a betegekről? Ezek az adatok hol kerülnek felhasználásra, kiknek lesz továbbítva?

— Mennyire vannak bizalmasan kezelve ezek az adatok? Eléggé biztonságos-e az informatikai háttér?

Kutatásom során természetesen felkerestem egy patikát, ahol informális beszélgetéseknek köszönhetően sikerült megértenem, hogy is működik egy gyógyszerértár. Tanulmányozhattam, hogy funkcionál egy patikai szoftver, milyen elvárásoknak kell megfelelnie. Kérdőív segítségével tágítottam az ismereteimet, valamint mértem fel, hogy vélekednek, milyen tapasztalatai vannak a gyógyszerértári informatika mindennapi felhasználóinak. Egy informatikussal készített interjú során pedig képet kaptam arról, hogy milyen fejlesztési lehetőségek jöhetnek szóba.

Kutatást végeztem továbbá, hogy milyen szabályozások vonatkoznak a gyógyszerértárban felgyülemlő betegadatokra.

A kutatás eredménye rávilágított a rendszer gyenge pontjaira. Vannak olyan elemei a gyógyszerértári programoknak, amelyek miatt gyakran alakul ki félreértés. Az adatvédelmi kérdések is hagynak kivetnivalót maguk után. Kutatásom azt bizonyítja, hogy nincs átláthatóan és világosan szabályozva a gyógyszerértári adatkezelés.

Abstract

My thesis deals with the safety and privacy questions of pharmacy informatics.

Nowadays the life of a medical institution is unimaginable without an IT system or a computer network and such is the case with a drugstore as well. For a fact, with the paper-based documentation fading into the background, administration became faster and made the work of pharmaceutical employees much easier, however we should not forget about the possibilities of errors that comes with it, as well as about the questions of privacy. I assumed that probably in most of the pharmacies modern computers and software are used which, while monitoring the work of drugstore employees, are trying to secure the safe release of drugs. However I raised some questions:

— Is it possible for the system to have weak points? Is it possible anywhere that the safe medication of a patient is endangered?

— Is it possible to improve the current software and a fortiori ruling out the possibility that a person doing the release of drugs makes a mistake?

In connection with pharmacy informatics I raised further questions:

— What kind of data is stored about the patients? Where will these data be used, to whom will they be transmitted?

— How confidentially are these data managed? Is the IT background safe enough?

Naturally, during my research I visited a pharmacy, where thanks to informal conversations I succeeded at understanding how a pharmacy works. I had the opportunity to study how a pharmaceutical software functions, and what kind of expectations it must meet. With the help of a questionnaire I widened my knowledge, moreover I assessed what the everyday users of pharmacy informatics think and what kind of experiences they have. During an interview made with an IT specialist I got an insight into the possible development opportunities. Furthermore, I studied the kind of regulations that concern the patient data piling in drugstores.

The result of the research shed light to the weak points